

अत्र मीमांसा । दशमाध्यायस्य चतुर्थपादे चिन्तितं ।

मनोतामन्त्र उहोऽस्ति वायव्ये नास्ति वास्यसौ ।

आग्नेय्ये वेति वचनं प्रकृतौ सार्थकं यतः ॥

अग्नीषोमावग्निनैव लक्षेतां वचनं विना ।

अनर्थकात्ततो वाक्याद्विकृतावूहवारणं ॥

त्व५ ह्यग्ने प्रथमो मनोतेत्ययं मनोतामन्त्रोऽग्नीषोमीयपक्षौ पठितः । वायव्यपशावप्ययं चोदकप्राप्तस्तत्र त्वं हि वयो प्रथम इत्येवमूहोऽस्ति । यत्तु वचनं यद्यप्यन्यदेवत्यः पशुराग्नेय्यैव मनोताकार्येति, तत्प्रकृतौ पठितं तत्रैव च सार्थकं । द्विदेवत्यपक्षौ एकदेवत्यमन्त्रस्य प्रकरणपठितस्याप्ययोग्यत्वशङ्कायां पुनर्विधानार्थत्वात् । मैवं । कृत्रिणो गच्छन्तीत्यादिवन्मन्त्रगतस्याग्निशब्दस्याऽग्नीषोमलक्षकत्वेनायोग्यत्वशङ्काया अनुदयात् । अतः प्रकृतावनर्थकं तद्वाक्यं विकृतावूहानिवारणेन चरितार्थं भवति । तस्मादूहो नास्ति ॥

इति दशमोऽनुवाकः ।

अथैकादशोऽनुवाकः ।

दशमे मनोतासूक्तमभिहितं । एकादशे हविर्वनस्पतिस्त्रिष्टुक्तां मैत्रावरुणेन वक्तव्याः पुरोऽनुवाक्याः प्रैषाश्चोच्यन्ते । कल्पः । यदा जानाति इन्द्राग्निभ्यां कागस्य हविषोऽनुब्रूहीति । पाठस्तु । “आभरत५ शिचितं वज्रवाह । अस्मा५